

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 28. mart 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP

U nastavku dokaznog postupka bilo je predviđeno saslušanje tri svedoka-oštećenih, ali je svedok Goran Ilić odbio da svedoči pred ovim Sudom. Zbog toga je Veće donelo odluku da se umesto saslušanja ovog svedoka pročita njegova izjava koju je dao u prethodnom postupku.

Čitanje izjave svedoka Gorana Ilića

Svedok se 15. maja 1992. godine nalazio u kasarni *Husinska buna* u Tuzli. Bio je vozač kamiona i nalazio se u koloni koja je izlazila iz kasarne. Sa vozilom je izašao na gornju kapiju. Vozio je kamion u kome nije bilo vojske već je prevezio sanduke sa municijom. Kolona je najpre krenula oko 12:30 časova, ali je ubrzo vraćena u krug kasarne. Čulo se pucanje na vojnike. U večernjim satima kolona je ponovo krenula. Krenuli su iz Skojevske ulice i kada su stigli na raskrnicu *Brčanska Malta* čuo se prasak, počelo je pucanje sa svih strana. Metak ga je pogodio u ruku a zatim u glavu i od tada se ničeg ne seća. Probudio se u bolnici. Bolničko osoblje profesionalno ga je lečilo, ali su neprijateljski ranjenici bili neprijatni i često su ga psovali. Nakon nekog vremena prebacili su ga u zatvor. U zatvoru nije bio tučen. Na kraju je razmenjen. Smatra da je napad na kolonu bio isplaniran. Vojska je imala dovoljno naoružanja da se brani mesec dana i mogla je da zauzme grad. Neprijateljskoj vojsci nije stiglo pojačanje, tako da im je bilo u interesu da ih izvedu iz kasarne i pobiju na ulici.

Pregled video snimaka, Tuzla 15. maj 1992.

Na jednom od video-snimaka vidi se kolona vozila, uglavnom kamiona, koja skreće iz Skojevske ulice u *Brčansku Maltu*, ubrzo se čuje pucnjava i neka vozila se sudaraju i zaustavljaju. Čuje se glas osobe koja snima događaj i kaže. "Kolona je stala, 'ajmo, 'ajmo, sakrij se, sakrij se. Ne zna se ko je prvi počeo. ...Ja mislim da je neko opalio bez naredbe. Gori auto, gori auto... Izgleda da ovi naši pucaju... Vojska uzvraća.."

Na drugom video snimku, koji je prenosila lokalna televizija, vide se vozila koja gore. Reporter prenosi saopštenje tadašnjeg gradonačelnika Tuzle Selima Bešliagića i kaže: "Izgleda da je došlo do nesporazuma. Molimo potpukovnika Dubajića da se javi... Riječ je o pucnjavi koja je započeta iz kolone koja je napuštala Tuzlu. Ovo nije započela Teritorijalna odbrana ni MUP Tuzla. Mole se građani da ne preduzimaju ništa na svoju ruku, osim da pomognu ako mogu."

Saslušanje svedoka oštećenog Radovana Krstića

U toku maja 1992. godine nalazio se na odsluženju vojnog roka u Olovu. Dana 14. maja na smotri je vojnicima saopšteno da će ići u Tuzlu kao ispomoć jer se kasarna prazni i vojnici i oprema odlaze u Srbiju. Kada su stigli u kasarnu priključili su se pakovanju sanduka se vojnom opremom i utovarom u kamione. Oko 13:30 časova sve je bilo spremno za pokret. Formirala se kolona vozila duga 100 metara i krenula Skojevskom ulicom. Ubrzo je kolona vraćena, ali vojnici nisu znali razlog. U toku formiranja kolone bilo je provokacija u vidu pojedinačne paljbe sa nebodera kod *Brčanskog brda*. U popodnevnom časovima stigla je

naredba da kolona ponovo krene i izričita naredba da vojnici sakriju oružje i da ni jednim gestom ne isprovociraju neprijateljsku stranu. Kada su krenuli čuo se jedan pucanj koji je, po njegovom mišljenju, bio znak za napad na kolonu. Nakon dva, tri minuta čuo je rafalnu paljbu. Gađano je u vozila, prvo su pucali u vozače a kada bi vozilo stalo gađali bi ceo kamion. Video je kod jedne zgrade ispod terase skrivene ljude koji su pucali u njihovom pravcu. Prvi metak ga je pogodio u kuk a zatim je osetio da je ranjen u ruku i obe noge. Iako ranjen, vozač Dragan Stevanović nastavio je da vozi i stigli su do benzinske pumpe na izlazu iz Tuzle. Svedok je ispao iz kamiona. Dragan je pogođen još pet puta i takođe je ispao iz kamiona. Zajedno su ležali u jednom kanalu. Pored puta su bili rovovi u kojima je video neprijateljske vojnike koji su pucali. Jedan vojnik im je prišao i pitao ga gde mu je oružje. Kada je svedok odgovorio da nema oružje, vojnik je uzeo pištolj i pucao mu je u otvorena usta. Zatim ga je udario po licu. Svedok je srećom preživio ali se napravio da je mrtav. Čuo je da je neko rekao vojniku "nije to trebalo da uradiš" a zatim su otišli. Dragan i on su ostali da leže i pokušavali da zaustave krvarenje. Zatim su začuli glasove koji su dozivali ranjene da se jave. Bili su to lekari iz hitne pomoći. Odvezli su ih u bolnicu i tamo su ga operisali. Doktori su bili dobri, uspeli su da mu spasu život. U bolnici je video vojnika koji mu je pucao u usta. Saznao je da mu je ime Izet Smajić. Samo mu je u prolazu dobacio "još si živ?" i otišao. Zajedno sa ostalim preživelim vojnicima JNA 9. juna prebačen je u zatvor. U zatvoru su im često govorili da će ih odvesti na streljanje. Uslovi su bili nehigijenski, hrana je bila slaba. U zatvoru ga je ispitivao istražni sudija i na kraju je dobio optužnicu kojom su se svi preživeli vojnici teretili za napad na grad. U zatvoru je ostao do 15. jula 1992. kada je razmenjen.

Saslušanje svedoka oštećenog Miodraga Vukmirice

Svedok je mobilisan 6. decembra 1991. godine u jedinici tehničke službe, koja je boravila je na relaciji Majeвица-Tuzla. U maju 1992. nalazio se na Majeatici. Dana 15. maja vojnici su obavesteni da kasarna u Tuzli treba da se isprazni i njegova jedinica je dobila zadatak da iz kasarne iznese opremu tehničke službe. Deo opreme je utovaren i odvezen, ali kako je kamiona bilo malo njih četvorica vojnika ostali su da čuvaju ostatak opreme dok se kamioni ne vrate. Oko 14:30 časova formirala se kolona od pedesetak vozila. Kolona je krenula iz kruga kasarne, ali je vraćena sa *Brčanske malte*. Čula se pucnjava i nastala je panika među vojnicima. Kolona se ponovo formirala oko 18:30 časova i krenula Skojevskom ulicom. Oko 19:10 časova ponovo je došlo do pucnjave. Prvo su se začula tri, četiri pojedinačna pucnja a zatim rafalna paljba. Pucano je sa okolnih zgrada. Svedok se nalazio u bolničkom vozilu koje je bilo vidno obeleženo crvenim krstom. Jedan vojnik iz njegovog vozila je ubijen dok su njegov drug Nenad Savić i on ranjeni. *Zolja* je pogodila vozilo i vozilo je počelo da gori. Razbio je prozor šakama i kada je ispao iz vozila upao je u asfalt koji je goreo. Njegov drug Nenad, koji je ranjen u koleno nije uspeo da izađe iz vozila. Njegovo telo je dopremljeno u avgustu 1992. godine u Srbiju i identifikovan je na VMA. Kada je svedok upao u vreo asfalt opekao je ruke, ali je uspeo da se pridigne i pobegne u obližnji haustor. Zarobili su ga neprijateljski vojnici i komandir civilne policije, izvesni Mirsad, tražio mu je vojnu knjižicu i kada je video da je redovni vojnik pustio ga je. Pored Mirsada stajalo je nekoliko zarobljenih i vezanih srpskih rezervista. Neke žene su ga uvele u njihov stan, previle mu šake i dozvolile da se javi telefonom roditeljima. Oko 22:30 časova čuo je da se pozivaju ranjenici da se predaju kako bi bili odvedeni u bolnicu i zbrinuti. Zbog opekotina je smešten na dečije odeljenje, gde je nega bila odlična. U bolnici je bilo i neprijateljskih vojnika. Dok je boravio u Tuzli podignuta je optužnica protiv svih preživelih vojnika JNA zbog napada na grad. U bolnici je dao izjavu za televiziju o bolničkom tretmanu. Iz bolnice je 9. juna prebačen u zatvor. U

zatvoru je bio do 15. jula 1992. Nakon dve neuspješne razmene, krajem jula su svi vojnici razmenjeni.

FOND ZA HUMANITARNO PRAVO